17027120

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

Aan de voorzitter van Provinciale Staten
T.a.v. Statengriffier

onderwerp	**kenmerk**	**behandeld door**	**verzonden**
Brochure Omgevingsplan 2018, Omgevingsvisie en Omgevingswet	17028039	drs. J.R. van Nispen +31 118 752107	0 8 DEC. 2017

Middelburg, 5 december 2017

Geachte Voorzitter,

Wij werken hard aan verbetering van de communicatie over de transitie van het huidige beleid en regelgeving naar een nieuwe manier van werken onder de Omgevingswet. Dit raakt zowel het lopende proces voor de opvolger van het Omgevingsplan 2012 als het nog op te starten traject naar een Omgevingsvisie in aanloop naar de Omgevingswet. Deze brochure is een uitwerking van de toelichting die in de Zicht op Beleidssessie Omgevingswet van 20 november jl. is gegeven aan Provinciale Staten.

Voorbereiding Omgevingswet
In de brochure schetsen wij de gevolgen van de Omgevingswet voor de plannen over onze leefomgeving en de reis die we samen willen gaan maken. Dat vraagt om uitwerking van en afspraken over verschillende taken, rollen en verantwoordelijkheden. In de brochure laten we zien wat wij daarbij globaal voor ogen hebben. Verder zien wij het komende proces van de Omgevingsvisie onder de Omgevingswet als een mogelijkheid voor netwerksturing en komen daar begin 2018 op terug.

Overbrugging tot Omgevingswet
Wij beschrijven in de brochure ook hoe wij kunnen omgaan met de periode tussen 2018 en het moment van inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. Dat doen we door nu een Omgevingsplan 2018 te maken (tot nu toe werd dit plan ook omgevingsvisie genoemd, wat verwarrend werkte). Dat omgevingsplan blijft geldig tot het moment dat de nieuwe Omgevingswet ingaat, naar verwachting op 1 januari 2021. De kadernota die op 15 december wordt behandeld is een stap in het proces om te komen tot het omgevingsplan 2018.

PROVINCIE ZEELAND
AFD.: SG AMBT.:
AFD. TERMIJN: pb-sta
DATUM: - 8 DEC. 2017
DOC.NR: 17027120
ZAAK NR:
CLASS.:

Provinciehuis Abdij 6 4331 BK Middelburg | Postbus 6001 4330 LA Middelburg | 0118 - 63 10 11 www.zeeland.nl | KvK 20168636 IBAN NL08 BNGH 0285010557

Aanvullend overleg met gemeenten
Om de onduidelijkheid bij de gemeenten weg te nemen zijn er afgelopen twee weken verschillende ambtelijke en bestuurlijke overleg momenten geweest. Ook wordt er in VZG verband op 13 december nog een extra bestuurlijk overleg georganiseerd.

Wij hopen u hierbij voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Omgevingsbeleid Zeeland

Omgevingsbeleid Zeeland
Voorwoord
Waarom een nieuwe Omgevingswet?
Wie is waarvoor verantwoordelijk?
De provinciale Omgevingsvisie
Omgevingsverordening
Programma's
Het Omgevingsplan 2018 als overbrugging
Denk mee, doe mee

Voorwoord

Om direct maar met de deur in huis te vallen: we hebben u nodig. Wij zouden graag sámen met u uitvoering willen geven aan de nieuwe Omgevingswet.

Die Omgevingswet is een wet die over de leefomgeving van ons allemaal gaat. Door deze nieuwe wet – die in 2021 ingaat – verandert er erg veel in Nederland, dus ook in Zeeland. Niet alleen worden tal van wetten en regelingen samengebracht in één wet, ook de aanpak verandert sterk. Waar plannen voor de leefomgeving in het verleden veelal van bovenaf werden opgelegd, ontwikkelen we die tegenwoordig veel meer in samenspraak met alle betrokkenen.

Daarom doen wij ook een beroep op u, en nodigen we u van harte uit met ons mee te denken.

Als gezegd verandert er nogal wat met die nieuwe Omgevingswet. Zelfs zoveel dat we een gezamenlijke ontdekkingstocht – een leerreis – denken nodig te hebben om de eisen van die wet te doorgronden. Hebben we die eisen eenmaal doorgrond, dan kunnen we ze gaan invullen. Die leerreis willen wij samen met ú maken om zo te komen tot een goede en breed gedragen (provinciale) Zeeuwse Omgevingsvisie. Die visie kan kort na het ingaan van de nieuwe Omgevingswet worden vastgesteld. Volgens planning gaat die laatste in op 1 januari 2021. Willen we onze visie op tijd af hebben, dan moeten we snel op pad gaan.

In deze brochure schetsen wij de gevolgen van de Omgevingswet voor de plannen in onze leefomgeving en de reis die we samen gaan maken. Dat vraagt natuurlijk wel om duidelijkheid en afspraken over verschillende taken, rollen en verantwoordelijkheden.

Daarnaast beschrijven we hoe we omgaan met de periode tussen 2018 en het moment van inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. Dat doen we door een Omgevingsplan 2018 te maken. Die overbrugt de periode tot de nieuwe Omgevingswet ingaat, naar verwachting dus op 1 januari 2021.

Waarom een nieuwe Omgevingswet?

Nieuwe wetgeving, één overheid, één loket

Met de nieuwe Omgevingswet worden nagenoeg alle 26 bestaande wetten over de omgeving waarin we leven ondergebracht in één wet. Bovendien streeft de wet ernaar dat iedereen kan beschikken over dezelfde digitale informatie over de omgeving. En daarbij maakt het niet uit van welke overheid (rijk, provincie, gemeente of waterschap) die informatie afkomstig is, want die overheden moeten gaan werken als één overheid, als één loket. Zodoende kunnen burgers, organisaties en bedrijven sneller inzicht krijgen in hoe zij kunnen bijdragen en wat wel en niet mag in de omgeving.

Een heel andere manier van werken

De gedachte daarachter is dat al die overheden werken voor dezelfde burgers, organisaties en bedrijven. De Omgevingswet ademt dus een heel andere manier van werken dan vroeger normaal was. Deden voorheen alle verschillende organisaties hun 'eigen ding', nu gaan ze onderling veel eerder en intensiever samenwerken bij de ontwikkeling van plannen en vergunningen. Daarnaast brengen ze alles onder in één samenhangend plan of één samenhangende visie. Hierbij laten ze zich inspireren door alle mogelijke ideeën en suggesties van burgers, organisaties en bedrijven.

Digitaal en sneller besluiten

Alle regels zijn straks in één digitaal document te vinden. Dat moet ertoe leiden dat besluiten sneller kunnen worden genomen, en initiatieven sneller gerealiseerd.

Snel aan de slag

Hoe gaan we dat met elkaar doen en regelen binnen Zeeland? De Omgevingswet laat ons daar vrij in. 1 januari 2021 lijkt misschien ver weg, maar er moet nog veel gebeuren en daarom hebben we onze tijd hard nodig.

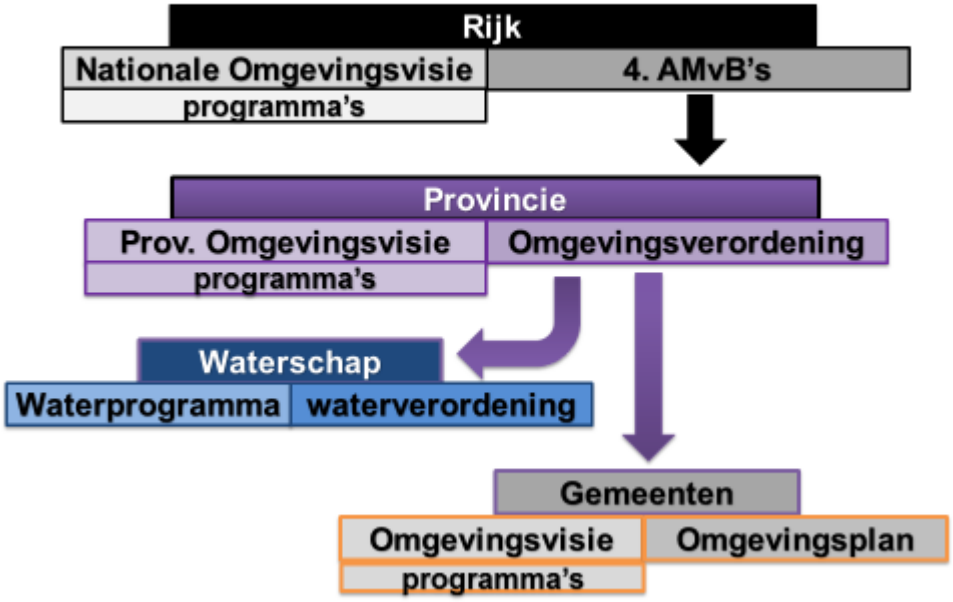

Nog even voor de duidelijkheid. De Omgevingswet streeft vier verbeterdoelen na, te weten:

1. *Minder en overzichtelijke regels over de omgeving*: 26 wetten worden ondergebracht in één enkele wet
2. *Meer ruimte voor initiatieven:* de overheid moet gaan denken van nee, tenzij… naar ja, mits. Dit betekent dat plannen en initiatieven centraal staan en niet de regels. Wel geldt daarbij de juiste zorg en bescherming voor onze leefomgeving
3. *Lokaal maatwerk.* Voor Zeeland wegen nu bijvoorbeeld alle regels voor de omgeving even zwaar maar dat is niet altijd nodig. Zo kan een geluideis voor een industrieterrein minder zwaar zijn dan voor een woonwijk. Dat kan ook betekenen dat er variatie komt in de verordeningen.
4. *Vertrouwen*. Door goed en eerder met elkaar samen te werken en als overheden gezamenlijk plannen en visies uit te werken, kunnen zij uit de voeten met minder regels.

Wie is waarvoor verantwoordelijk?

De nieuwe Omgevingswet betekent ook het nodige voor de verantwoordelijkheden van de verschillende overheidslagen. Onderstaand plaatje maakt duidelijk wie in de nieuwe situatie waarvoor verantwoordelijk is.

In de Nationale Omgevingsvisie van het Rijk staan de *vier* belangrijkste opgaven waar Nederland de komende jaren mee te maken heeft. Dat zijn:

1. naar een duurzame en concurrerende economie
2. naar een klimaatbestendige en klimaatneutrale samenleving
3. naar een toekomstbestendige en bereikbare woon- en werkomgeving
4. naar een waardevolle leefomgeving

Omgevingsvisies zijn visies die volgens de Omgevingswet gelden als richtinggevend voor het eigen Bestuur, dit noemen we zelfbindend. Dat wil zeggen dat Omgevingsvisies van Provincies af kunnen wijken van de Nationale Omgevingsvisie en dat gemeentelijke Omgevingsvisies op zich ook los kunnen staan van Provinciale visies.

De provinciale Omgevingsvisie

Als provincie zijn we volgens de Omgevingswet verplicht de volgende producten te maken:

1. Eén samenhangende **Omgevingsvisie** voor Zeeland. Voorheen kenden we losse, provinciale beleidsplannen, en visies of uitwerkingsplannen voor bijvoorbeeld water, natuur, mobiliteit, ruimte, milieu, et cetera. Die brengen we allemaal samen in één Zeeuwse Omgevingsvisie.
2. Eén **Omgevingsverordening**. Die is nodig om bepaalde zaken juridisch te regelen.
3. **Programma's** die gericht zijn op het behalen van doelen en resultaten. Hierbij kan gedacht worden aan programma's die gaan over het behalen van:

    a. *Natuurdoelen*, gericht op het in stand houden van natuurlijke leefgebieden en versterken van biologische systemen.
    b. *Milieudoelen*, gericht op het tegengaan van geluidsoverlast en behoud van goede luchtkwaliteit – bijvoorbeeld langs wegen die in het beheer zijn bij de provincie.
    c. *Waterdoelen*, gericht op het tegengaan van overstroming of wateroverlast en behoudt van goede waterkwaliteit.
    d. *Ruimtelijke ordeningsdoelen,* bijvoorbeeld het aanwijzen van Ruimtelijke functies
    e. *Mobiliteitsdoelen,* gericht op verkeersveiligheid en bereikbaarheid
    f. *Etc.*

<u>Een regionale leerreis</u>

Om erachter te komen hoe de Omgevingswet precies uitwerkt, starten we zoals gezegd onze gezamenlijke regionale leerreis. Een reis waarvan de Zeeuwse Omgevingsvisie – samen met de verordening en de verschillende programma's – het einddoel is. Hoe we daar komen, ontdekken we samen tijdens onze reis. Onze wens is dat dit leidt tot een Omgevingsvisie die van, voor en door Zeeland is. Namens de provincie zullen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten meedoen, in een nog te bepalen rolverdeling. Wie er nog meer meedoen, hangt helemaal af van uw inzet.

Relevante vragen daarbij zijn:

- Hoe willen we als overheden en partijen binnen Zeeland met en volgens de Omgevingswet gaan werken?
- Wie kan waar het beste over gaan binnen de Zeeuwse leefomgeving?
- Wie vervult daarbij welke rol?

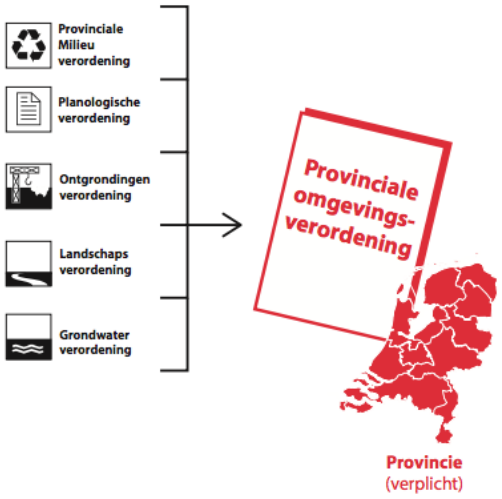
Dit onderwerp leent zich voor netwerksturing: samen met relevante belanghebbenden maatschappelijke opgaven voor Zeeland bepalen en daarbij ook problemen oplossen en kansen benutten. Het gaat daarbij niet alleen om samen werken aan een zichtbaar resultaat, maar ook over samenwerken als meerwaarde voor alle partijen.

Omgevingsverordening

De Omgevingswet introduceert voor provincies de Omgevingsverordening. In een omgevingsverordening worden regels vastgelegd over de leefomgeving. Provinciale Staten stellen die verordening vast.

In deze verordening brengt de provincie alle regels voor de leefomgeving bij elkaar in één regeling. Hiermee vergroten we de samenhang en de naleving van de regels en sluit de verordening aan op de Omgevingsvisie.

Wat er in de verordening staat, is voor anderen richtinggevend bij het opstellen van een gemeentelijk omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning zal de gemeente onze verordening als leidraad, de juridische term is rekening houdend met, hanteren.

Programma's

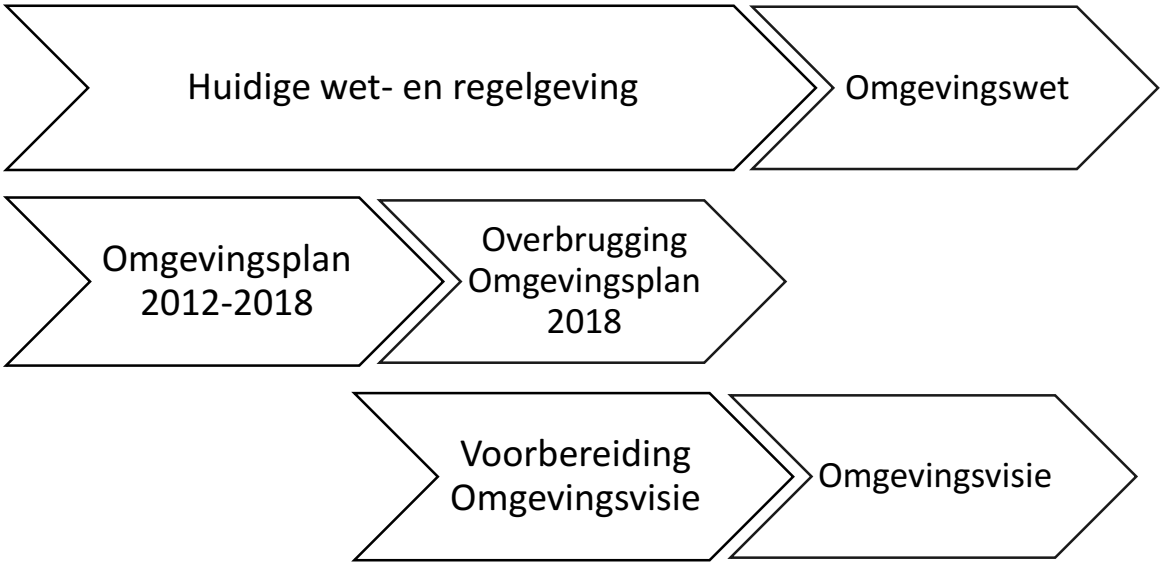
Naast de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening introduceert de nieuwe Omgevingswet programma's. Programma's zijn uitwerkingen van een Omgevingsvisie: het zogenaamde uitvoeringsbeleid. Ze zijn gedetailleerder en toegespitst op één onderwerp of op samenhangende onderwerpen of te maken hebben met wettelijk voorgeschreven vertaling van Europese wetgeving. Gedeputeerde Staten stellen de provinciale programma's vast omdat het uitwerkingen zijn van Zeeuwse doelen die door Provinciale Staten zijn benoemd en in de omgevingsvisie zijn opgenomen.

Op dit moment kennen we feitelijk ook al programma's, maar hebben ze geen wettelijke status. Een voorbeeld van een programma dat we al is opgesteld, is de kustvisie. Een voorbeeld van een programma dat we onder de nieuwe Omgevingsvisie zullen maken is het programma klimaatadaptatie.

Gaande de leerreis voegen we programma's toe.

Het Omgevingsplan 2018 als overbrugging

Zoals eerder gezegd wordt de nieuwe Omgevings*visie* naar verwachting in 2021 vastgesteld. Tot die tijd moet er een geldig provinciaal Omgevings*plan* bestaan. Omdat het in 2012 vastgestelde Omgevingsplan Zeeland eind 2018 afloopt, moet er in november 2018 een plan liggen dat de tijd overbrugt tot het ingaan van de Omgevingsvisie. Die opvolger noemen we het Omgevingsplan 2018. Eind 2016 zijn we gestart met de voorbereidingen daarvan.

Het traject dat moet leiden tot dat Omgevingsplan 2018 doen we deels al in de geest van de nieuwe, gezamenlijke, integrale aanpak. Zo vatten we alles dat betrekking heeft op de leefomgeving in één document samen. Daarbij gaan we overigens wel zoveel mogelijk uit van het beleid zoals dat nu is vastgesteld.

Er zijn **drie bouwstenen** voor het Omgevingsplan 2018:

1. het beleid uit het Omgevingsplan 2012 voor ruimte, water en milieu
2. het beleid uit andere beleidsnota's die ook betrekking hebben op de leefomgeving, zoals economie, cultuur, mobiliteit, landschap en energie
3. de afspraken die in de afgelopen jaren zijn gemaakt rond onder andere het kustpact, de kustvisie, klimaatadaptatie en energietransitie. In totaal gaat het om 17 onderwerpen die in de kadernota zijn benoemd.

Op bovenstaand plaatje is te zien dat de trajecten naar het Omgevingsplan 2018 en de Omgevingsvisie 2021 deels parallel lopen. Daarom verwerken we (nieuwe) afspraken die voortkomen uit het werken aan de Omgevingsvisie 2021 die niet kunnen wachten op het ingaan van die visie al in het Omgevingsplan 2018. Dat maakt van het Omgevingsplan 2018 dus een dynamisch document.

<u>Samenvoegen en actualiseren verschillende verordeningen</u>

In de geest van de Omgevingswet brengen we alle huidige verordeningen die betrekking hebben op de leefomgeving in één Omgevingsverordening onder. Daarmee staan straks dus alle verordeningen in één regelgevend document. Denk hierbij aan de Verordening Ruimte Provincie Zeeland, de Provinciale Milieuverordening, de Waterverordening, Ontgrondingenverordening, Landschapsverordening, Wegenverordening, Distelverordening en de Verordening Natuurbescherming.

Naast het bundelen van de bestaande verordeningen actualiseren we de verordeningen (schrappen verouderde bepalingen, verbeteringen, herstel fouten etc.) en kijken we naar mogelijkheden om maatwerk te bieden. Slechts op beperkte onderdelen – voortvloeiend uit de bouwstenen voor het Omgevingsplan 2018 – gaan we thema's toevoegen of regels inhoudelijk aanpassen. Verder zullen wettelijk verplichte onderdelen of onderdelen die voortvloeien uit het Rijksbeleid of Europese regelgeving worden opgenomen.

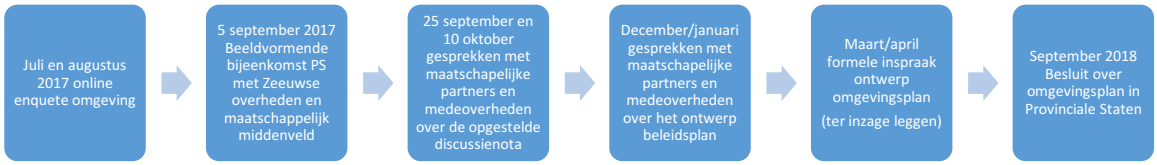
De Omgevingsverordening 2018 zal gelijktijdig met het Omgevingsplan 2018 vastgesteld worden, naar verwachting in september 2018.

Wettelijke eisen

Omdat we naast het beleid op het gebied van water, natuur, ruimte en milieu ook het beleid rondom economie, cultuur, mobiliteit, landschap en energie op hoofdlijnen in het Omgevingsplan 2018 opnemen, zal dat Omgevingsplan ook moeten voldoen aan de wettelijke eisen die daarbij horen. De Planwet verkeer en vervoer, Wet ruimtelijke ordening, Wet milieubeheer en de Waterwet kennen onder meer voorschriften voor de *afstemming* met andere overheden en inspraakmogelijkheden én voor de *verplichtingen* van andere overheden, burgers en bedrijven.

Inspraak

Hoewel het Omgevingsplan 2018 zoveel mogelijk aansluit op bestaand beleid en bestaande afspraken, hebben wij ervoor gekozen om al vanaf de start breed af te stemmen en inbreng op te halen. Zo zijn er bijeenkomsten geweest van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten met de omgeving en is er een online enquête gehouden. In onderstaand schema is te zien wat er zoal gedaan is. Daarnaast is er wettelijk gezien de mogelijkheid om inbreng te leveren bij het Omgevingsplan 2018 door het indienen van een zienswijze.

Denk mee, doe mee

In 2018 beginnen we dus met onze leerreis naar de Omgevingswet. U bent van harte uitgenodigd met ons mee te denken en te doen. Dat kan zowel voor de Omgevingsvisie als voor de verschillende programma's. Onderstaand plaatje maakt duidelijk dat we iedereen nodig hebben.

Wilt u zich alvast aanmelden? Dat kan… stuur een mail met als onderwerp 'Ik doe mee!' naar omgevingsvisie@zeeland.nl.

